

ХАРЛАН ЕЛИСЪН СРЕБЪРНИЯТ КОРИДОР

Превод от английски: Красномир Крачунов, 1994

chitanka.info

— Ние не носим отговорност в случай на смърт или сериозно нараняване — напомни Дуелмайсторът, като спокойно си играеше с емблемата на компанията, закачена на церемониалната му наметка. Зад гърба му, в дълбочината на Регистрационната зала, започваше бездънният кладенец на Сребърния Коридор, който бе изпълнен с тъмнина.

— Да, да, знам — раздразнено се озъби Мамърт. — Крейн вече е в Коридора ли? — запита той и погледна надясно, към вратата в правоъгълната ниша, съединяваща залата със Стаята за подготовка. Очите му се присвиха и в тях отчетливо се забелязваше страх.

— Засега още не — отвърна Дуелмайсторът. — Той подписа завещанието си и в този миг го инструктират. Аналогични инструкции ще получите и вие от мен, след като бъдете така любезен да подпишете завещанието си. — Той посочи бланката поставена в дървена рамка и писалката в държателя на масата.

Мамърт облиза устните си, въздъхна притеснено и бързо се разписа. Дуелмайсторът погледна подписа и натисна някакво копче на рамката. Бланката се освободи и падна вътре в масата. Дуелмайсторът внимателно измъкна писалката от неподчиняващите се пръсти на Мамърт и я постави обратно на мястото ѝ.

Измина минута спокойствие, после се раздаде леко бръмчене и от един отвор в страничната стена се изтъркаля в специално поставената кошничка щампована пластмасова картичка.

— На тази картичка са показани амплитудите на вариационния ви ред. — поясни Дуелмайсторът, като я вдигна. — С нейна помощ, за адекватен избор на илюзиите, ние точно ще преценим нивото на въображението ви и ще ви поведем по Коридора, в съответствие със скоростта на вашите ментални ритми.

— Отлично ви разбрах, дуел-мистър — подсвири Мамърт. — Не ви ли се струва, че отдавна беше време да ме пуснете в Коридора? Аз замръзвам в тези фирмени дрехи на Компанията!

— Мистър Мамърт, понятно ми е вашето раздразнение, но съгласно законите и вътрешните правила на Компанията, аз съм длъжен да повтора условията за пребиваване в Коридора.

Той се изправи иззад масата, обиколи я, вдигна ръка и стената услужливо се измести настрана.

— Моля ви — произнесе той, като се върна от кабинета си и подаде на Мамърт наметката му. — Загърнете се, докато свършим разговора си.

Мамърт напрегнато въздъхна през свитите си устни, но се наметна със странната дреха и седна на мястото си край масата. Дуелмайсторът го гледаше — мъж на средна възраст, среден на ръст, с изпъкнало коремче и прошарени коси над челото и по слепоочията. Нищо не привличаше погледа по лицето му, освен очите, които бяха запазили пронизителния си блясък. Изглеждаше напълно обикновен човек, но бе един от онези, които бяха чули гласа на властта и сега бе решил да завоюва ръката ѝ.

— Както ви е известно... — започна Дуелмайсторът.

— Да, да! Нека бъде проклено! ИЗВЕСТНО! ИЗВЕСТНО! Защо хората са така склонни преднамерено да продължават агонията на съществуването? — извиси глас Мамърт и скочи на крака.

— Мистър Мамърт, ако веднага не се овладеете, ние от наша страна ще смятаме, че договорът е прекратен — настойчиво, но търпеливо направи преценка Дуелмайсторът. — Разбирате ли ме?

Мамърт се изхили, но слабо и унило.

— Дори след като аз и Крейн сме внесли поискания аванс? Вие не можете да анулирате НАШИЯ договор.

— Можем, ако вие, за ваше благо, не се подготвите за сражението, мистър Мамърт. Така че, ако помълчите известно време, аз ще ви инструктирам кратко и вие ще можете да влезете в Коридора.

Мамърт вяло махна ръка, сякаш разрешаваше на Дуелмайстора да се обясни. От скука погледът му се насочи към високия кристален таван на Регистрационната зала.

— Коридорът, КАКТО ВИ Е ИЗВЕСТНО — продължи Дуелмайсторът, произнасяйки саркастично последната фраза, — не е нещо друго, освен свръхчувствителен рецептор. Достатъчно е да се влезе в Коридора, и милиарди сканиращи елементи ще опипат мислите ви до най-дълбоките части на подсъзнанието, филтрирайки ги през банка от данни, корелирайки ги, съотнасяйки ги с картата на амплитудите на вашия вариационен ред и с обратната връзка създавайки илюзията. Вашите илюзии се съпоставят, след като се изучи неговата карта, с илюзиите на противника ви. Единната илюзия ще бъде еднаква и за двама ви. От мига в който се окажете в Коридора,

илюзията приема материална основа и ще ви въздейства като реалност. С други думи — взимам за илюстрация екстремума, — вие може да умрете във всеки момент. Илюзиите не са нито сън, нито фантазии, уверявам ви в това, макар и да се явяват само отражение на съзнанието ви. Много често сражаващите се се оказват в такава непривична илюзия, че я смятат за нереална. Трябва да ви предупредя, мистър Мамърт, такова усещане е най-сигурния начин да загубите. Възприемайте всичко, което става с вас като самия живот. Дуелът е реален!

За миг се спря и изтри челото си, което неочаквано се бе покрило с обилна пот. Мамърт много се учуди на реакцията му, но си замълча.

— Основната трудност — завърши с извод Дуелмайсторът, — е в това, че когато илюзията е съставена от значително по-голям сегмент на вашия противник, тя се оказва по-позната на него и той с изгода може да използва това си преимущество. Даденото твърдение е справедливо и по отношение на вас. Освен това илюзията се усилва в полза на сражаващия се, който доминира в схватката. С други думи — ако точката на зрение на Крейн е непоколебима или е по-близо до истината — илюзията му ще бъде за него по-позната. Ако вие доминирате над него, илюзията ще се измени във ваша полза. Разбрахте ли ме?

Мамърт се усети, че слуша къде по-внимателно, отколкото бе предполагал. Той даже реши някои неща да уточни.

— За нас има ли вече приготвено оръжие? Аз винаги съм считал, че оръжието за дуела би трябвало да се подбира по вкуса...

Дуелмайсторът поклати глава

— Не. Оръжието се появява едновременно с илюзиите. Всичко останало се оказва ненужно.

— Но как илюзията може да ме убие?

— Вие попадате в полето на Коридора. В процеса... разбирате ли... това е секрет на Компанията, но се съмнявам, че е възможно да се даде някакво обяснение, дори в най-обща черта така, че да узнаете нещо ново за себе си. Вие просто трябва вътрешно да се съгласите с допускането, че Коридорът преобразува вашите мислени впечатления в нещо материално.

— Колко дълго ще бъдем... там?

— Усещането за време в Коридора е субективно. Вие може да прекарате там и час, и месец, и година. Но извън пределите на Коридора времето остава постоянно. Вие влизате в Коридора заедно, но само след миг един от вас се оказва навън.

Мамърт още веднъж се облиза.

— Имало ли е дуели, които са създавали безизходни ситуации, и в резултат и двамата дуелиращи се, са се връщали? — запита той нервничейки, с трепет в гласа.

— Доколкото помня, такова нещо досега не се е случвало — късо отвърна Дуелмайсторът.

Мамърт тихо изохка и погледна ръцете си.

— Сега готови ли сте?

Мамърт кимна и нищо не каза. Измъкна се изпод наметката и я хвърли на облегалката на стола. Заедно те се насочиха към Сребърния Коридор.

— Запомнете — произнесе Дуелмайсторът, — победата е на този противник, който е по-убеден в правотата си. ВЯРАТА е вашето постоянно и единствено надеждно оръжие.

Стигайки входа на Коридора, Дуелмайсторът прекара длан по стената и в отговор последваха две къси пламвания.

— Аз сигнализирах на Дуелмайстора на противоположния вход. Крейн е вече вътре.

Дуелмайсторът пусна пластмасовата картичка на амплитудите в отвора на стената и кимайки покани Мамърт да влиза...

Дуелиращият се направи крачка напред, като поправи служебната дреха на бедрата си. Втора крачка, трета. Идеално кръглата паст на тунела, черна и непрогледна, зейна пред него.

Още една крачка. Босото му стъпало докосна метала — като острие на нож — и веднага си дръпна крака. Мамърт се обърна и през рамото си погледна Дуелмайстора.

— Не трябва ли...

— Влизайте, мистър Мамърт — решително отвърна Дуелмайсторът. В гласът му се усещаше каменна увереност.

Мамърт тръгна напред, в тъмнината, която се затвори над главата му и потече пред очите му. Той нищо не различаваше! Мамърт присви очи...

* * *

При вторият опит... докато при първия видя тронна зала и строени в редица пажове, които държаха медни тръби с дълги дръжки. Той видя събралото се знатно общество, нобилите така ниско му се поклониха, че наметалата им от кожите на чинчила докосна... Подът бе покрит с богата мозайка, а стените тапицирани с преливащи в различни цветове гоблени. В най-високата част на сводестия таван проблясваха кристални полюлеи.

При втория опит той замижа, като се надяваше разумът му да се проясни, но пред очите му се разкри същата картина. После в първата редица видя Крейн. Мамърт, който знае откъде, знаеше титула на противника си — Върховният Лорд.

Крейн се отделяше от общия фон на свитата — плътно прилепналият костюм бе от тънки метални пръстенчета за ризница и от излъчващи синкава светлина стоманени верижки; нагръдникът бе украсен с орнаменти; ефесът на меча, както и ножницата бе закрепена към пояса и богато украсена с рубини; от рамената падаше надолу кървавочервена кадифена наметка. Но лицето, което Мамърт бе видял преди малко в Приемната Зала, преди те да се бяха договорили за Дуела, оставаше предишното.

Лицето на Крейн притежаваше V-образна форма, разширяващо се към високите слепоочия; на бялото чело се виждаха дебели черни вежди, високи скули и тънък като игла нос надолу към разреза на устата и острието на черната брадичка. Ескизът бе направен сякаш с въглен и тебешир.

Косите, завързани здраво на тила, бяха събрани в плътния възел на войника-триумфатор.

Кръвта на Мамърт закипя при вида на презрения Крейн. Ако той със своето непоносимо злословие не бе продължил да подлага на съмнение Теоремата на Мамърт в Залата за Съвещания, те не биха се срещнали тук...

Тук!

Мамърт ще остане непреклонен. Седеше на трона си изправен гордо. Късото „тук“ го освободи от внезапното забравяне: той е в

Сребърния Коридор. Илюзия! Те започваха Дуела — точно сега, в същата тази секунда! Той трябва да убие Крейн.

Но чия илюзия ги обкръжава? Неговата собствена ли? Или на чернобрадия скандалист, стоящ пред него? Опитът да убие в чужда илюзия е равнозначна на самоубийство. По-добре да изчака и да оцени ситуацията, като я съпостави със собственото си съзнание.

Както и да е, но в дадената илюзия той заема по-високо положение спрямо Крейн, който бе склонил глава пред него.

Мамърт като по вълшебство отначало чу думи и едва после разбра, че ги раждат неговите гласови струни:

— Изправете се, Лорд Крейн.

Младият човек се изправи пръв, останалите нобили последваха примера му.

Като предложи на Крейн да се изправи пръв, Мамърт с това сам определи неговото високо положение и избра на кого първи ще бъде предоставена думата в Звездната Зала.

— Да бъде благословено Ваше Светейшество — гръмко произнесе Крейн и вдигна ръка в знак на приветствие. — Аз съм подготвил проект, относно пленниците от Куорт. Аз моля Ваше Високопреосвещенство да разгледате и утвърдите моето предложение.

Той наведе глава в изящен поклон и зачака отговора на Мамърт.

Мамърт не беше уверен, криеше ли гласа на Крейн злорадна насмешка, но затова пък със сигурност знаеше, че се намира в своята илюзия. Щом Крейн се обръща към него за утвърждаване на проекта, значи той, Мамърт, е властелин на даденото мироздание.

— В какво се състои същността на проекта ви, Велики Лорде Крейн? — попита Мамърт.

Крейн направи няколко крачки и спря до възвишението на което стоеше трона.

— Тези животни са напълно чужди на нашата култура, Ваше Височество. Как можем ние, оставайки си хора, да допуснем тяхното съществуване и да жевеем под едно общо небе?! От външният им вид направо ни се повдига! Те са зловонни, отвратителни и трябва да бъдат унищожени до крак. Ние сме длъжни да пренебрегнем коварното им предложение да си разменим пленниците! След месец нашата флота ще окупира Куорт Сити и ние ще освободим наяшите поданици сами, без да се вслушваме в съветите на тези мръсни твари! Що се касае за

днешния ден — защо да храним напразно тези извънземни уроди? Мнението ми е еднозначно — да ги унищожим! Незабавно да започнем настъпление — да атакуваме Куорт Сити с цялата космическа флота и така да освободим нашите пленници, които гният в килиите на Куорт и Тътси!

Той приказваше гладко, спокойно и убедително. Събрали се нобили доволно кимаха в знак на съгласие и с това предизвикаха загриженост у Мамърт. Пълната история на войната на Земята с Куорт изблизна в паметта на Мамърт, така че планът на Крейн прозвуча ясно и надеждно. И все пак... като допълнително тънко наслоение, се появи подсъзнанието, че протичащото е илюзия, и в тази илюзия някъде има пукнатина, в която могат да се вмъкнат заблуждения и грешки. Планът на Крейн изглеждаше определен и убедителен, но...

— Не, Крейн! — без да мисли дълго отвърна Мамърт. — Именно към такова решение ни подтикват варварите. Те само това чакат. Щом унищожим пленниците, и вестта за това само ще подтикне населението на Куорт и ще предизвика в него прилив на патриотизъм. И нас ще ни погълнат най-много за месец. Ние ще обмислим предложението на варварите за взаимна размяна на пленниците.

Звездната Зала, която бе издълбана в една пещера, се изпълни с нарастващ ропот на възбудените нобили. Общото безпокойство можеше да прерастне в смут и бунт. Добре, ще се наложи той да доказва, че е прав.

— Нека доведат варварите, но предварително да ги оковат в специални вериги — заповяда той и плесна с ръце.

Един паж стремително се хвърли да изпълнява заповедта.

Залата застина в очакване. Мамърт напрегнато се замисли: бе ли взел правилното решение? Предполагаше за вероятна връзка между това, как Крейн атакуваше Теоремата му за Управление в Приемната — там в света извън границите на Коридора, — и предложението на Крейн, което току-що той отхвърли.

Съществуваше връзка! И той внезапно видя същината ѝ!

И предложената от него Теорема в Съвета, и решението тук, в илюзията, се основаваше на неговата индивидуална концепция за Управление. Опровержението на Крейн в Съвета, както и контрапредложението тук, в илюзията, се явяваха противоположни решения. И така, за пореден път, те се сблъскаха с чела.

Но сега победата ще бъде негова!

Всъщност, така ли ще е?

Той прибра мисления си филтър точно в мига, когато окованите варвари бяха прекарани през тълпата нобили и захвърлени на пода пред тронното възвишение, като със сила ги заставиха да застанат на триставните си колена.

— И така, тези мръсни твари са тук! — възкликна Крейн, рязко размаха ръка над главата си и после бавно я отпусна.

Показан жест! Дори съществата с жабешки мутри и многобройни крайници, хвърлени на пода на Тронната Зала, разпознаха театралното майсторство на Крейн.

Неочаквано веригите, които държаха пленниците, бяха разкъсани сякаш са от хартия, и варварите се нахвърлиха на нобилите.

Мамърт долови мимолетната злобна ехидност на усмивката на устните на Крейн. Яма никакво съмнение, това е негово дело! Може би веригите са били изпилени в коридора от приближените на Крейн.

Без да размишлява повече, Мамърт скочи от трона и скочи долу, като в движение изваждаше меча си. Той го издърпа от ножницата и със злоба го надигна. Отвратителна, покрита с израстъци муцуна на варварин изникна пред Мамърт и той удари с всичка сила — острието се заби между очите с двойни вежди. Гъста кръв, на цвят светлокафява, изпръска плаща му. Мамърт мигновено издърпа меча си, изрита с крак настрани мъртвеца, чието тяло още конвулсивно потреперваше, скочи през поваления враг и нададе онзи боен вик, който призовава за сражение.

Даже за този кратък миг, докато прескачаше тялото, Мамърт успя да забележи, как устните на Крейн се извиха в леко ухилване, и мечът на Великия Лорд проблясна, като се насочи в посока Господаря, в негова посока.

Значи, това не е негова илюзия! В илюзията на Крейн е! Мамърт не успя да избере правилния път. Вратата на Крейн е по-силна от неговата.

Мамърт отби удара, който нанесе чернобрадия нобил, държащ меча си с две ръце, и отскочи назад. Съперниците нанасяха удари и ги парираха, и веднага отново нанасяха, мушкаха и сечаха до самото възвишение на трона. Останалите нобили бяха прекалено заети в

битката с пронизително вонящите чужденци, че да обърнат внимание на схватката между Краля и Лорда.

Крейн нападаше, сломяваше съпротивата на Мамърт, и нападаше настървено!

Защо стана именно такъв избор? — мислено изкрещя Мамърт, ругаейки сам себе си.

Неочаквано се подхлъзна, падна по гръб и главата му се отметна назад. Мечът излетя от ръката му. Мамърт видя, как Крейн впи в него остър поглед, пристъпи крачка напред и вдигна меча си над главата, като го държеше с две ръце.

В отчаянието си Мамърт призова цялата си вяра. „Решението е правилно!“ — изсъска той с увереност, но увереността бе на човек, готов да умре. Той видя, как меча се спуска към гърдите му, когато...

* * *

Той се намръщи от ярката светлина, падаща отгоре, докосна и прекара ръка по разноцветието на капките, като ги застави да се отделят от мястото си и да паднат. Видя надменната фигура на Крейн, който стоеше на жълтия бряг. Видя в блестящото къбло собствената синева и завика предизвикателно:

— Това е моята илюзия, Крейн! Сега ще видиш, как ще те довърша!

Мамърт няколко пъти подхвърли синьото кълбо на дланта си, а после го тласна да лети — посока чернобрадия, и кълбото, изпускайки искри бързо се насочи натам.

Противниците — Крейн и Мамърт — стояха наперени един срещу друг, широко разкрасени, заобиколени от безмерна неопределеност. Разноцветни капки минаваха във въздуха край тях, смесваха се и създаваха невероятни комбинации от багри.

Синьото кълбо падна пред Крейн и се взриви, като метна във въздуха истинско море от цветно великолепие. Крейн се разсмя на пропуска на Мамърт.

В отговор той съсредоточи чернотата, събра я в силните си гъвкави пръсти; завъртя я на дланите си така, сякаш си играеше с топка, а после запрати къса тъмнина в Мамърт.

Той разбра, че още не е успял да изгради в себе си достатъчно вяра, че да се противопостави на такава бясна атака. Ако чернотата долети до него и го обгърне, той ще умре в безкрайната пустота на предверието на ада. Протегна напред ръце, прикри лицето си, като по този начин се опита да спре атакуващия натиск на чернотата, но тя го удари така силно, че той падна и едва успя да се хване за чиста бяла ивица.

Мамърт се провали в чернотата, която като вълна връхлетя на него и го покри изцяло.

Това не е негова илюзия! Не е негова, нали той е победен. Но още не е загинал и... усещаше увереност, че ще остане жив.

Лежеше и мислеше.

Спомни си, колко сили изгуби за построяването на Теоремата на Политиката, която бе представил на Съвета. Това му отне цяла година работа — кулминация на зрелостта на мисълта и концентрация на усилията. Той бе длъжен да уточни — Теоремата се основаваше на неговите собствени възгледи за Вселената.

Но след изказването му, нахалният и самонадеян Крейн го обиди, като отхвърли самата същност на Теоремата.

Крейн, разбира се, преобърна с главата надолу всичко, а като основа на разсъжденията си подведе собствената си концепция на Мирознанието.

Те влязоха в словесна схватка. Последваха взаимни обвинения, звън от ударите на електрическото чукче на председателстващия, възраженията на Експертизата и Арбитража, възмутената реакция на Съвета. Спорът бе завършен едва, когато Мамърт, доведен от младия си опонент до бяс, се съгласи на Дуел в Сребърния Коридор, от който жив щеше да излезе само единият, и то този, чиято интерпретация на Теоремата ще победи на Съвета, за да стане общоприета и следователно основа за бъдещите решения на Политиката. Всяка Теорема — монументалната и необикновено оригиналната на Мамърт, и безформената, уродлива пародия на Крейн — взаимно се изключваха.

Всичко се завъртя и се преобърна от краката на главата около това, чие виждане за Вселената, чия Теорема са единствено правилни. На Мамърт се струваше непостижимо, че гледната точка на Крейн би могла да бъде правилна.

Мамърт избута от себе си тъмнината! „Моята, моята, моята!“ — викаше той, като не чуваше собствения си глас, докато падаше през пустотата. „Моята Теорема е единствено правилна! Тя е истинската! Теоремата на Крейн е основана на лъжливи предпоставки!...“

После видя в ръката си, обтегната като тетива на лък, тънка бяла ивица. Значи, до този миг влиянието на Крейн оставаше по-силно. Но бе настъпил мига на възмездието!

Поклащайки се, той измъкна лентата и я зави около себе си като обръч. Лентата се надебеляваше и разширяваше. Зае се да я движи с ръце, и тя започна да приема формата на конус, увеличавайки се и разтичайки се, сякаш се изливаше във форма.

Още миг — тя стана голяма. Още миг — огромна. Още миг — белотата избухна отвътре, като гигантски пашкул, запълнил цялото пространство.

Възникнал отнякъде Крейн стоеше наблизко облечен в дрехите на фирмата и с пръстите си размесваше бледорозова маса.

— Моя е, Крейн, моя е! — извиси глас Мамърт, като хвърли в противника си изтънчена белота.

Крейн побледня от страх и се опита да избегне удара. Бялото го настигаше, като знамение на Безизходността, поливайки и изстрелвайки мълнии в несъществуващите препятствия. После огънят се разби на части, разпадна се на хиляди пронизителни парчета. Както разбра Мамърт, парчетата се разтваряха едно друго и се анихилираха; илюзията отново покри дуелиращите се, отдолу се донесе гласът на Крейн, също така силен и мощен, както и гласът на Мамърт:

— Моя е, Мамърт, моя е!

Цветовете се задвижиха, затрептяха, разбъркаха и потекоха по тялото му, докато той...

* * *

Намръщен, намирайки се зад Крейн, погледна стъклената стена. Те двамата, обхванати от панически страх, наблюдаваха масивната, покрита с течни капки паякообразна твар, която надвисваше над тях, щракайки с долната си челюст.

— Боже Господи! — чу Мамърт гласа на Крейн. — Какво е това? — запита Крейн и започна да стърже стъклената стена зад себе си, опитвайки се да излезе навън. Но капанът бе хлопнал.

Стъклени стени обкръжаваха дуелиращите се. Намираха се в нещо като прозрачен гроб, истински капан, и то заедно с паяка!...

Мамърт се вкамени. Не можеше нито да помръдне, нито да говори, не можеше да различи други отенъци на чувствата си, освен страха. Паяците винаги се явяваха като безмерен ужас, който го караше да трепери. Вида на косматото чудовище го караше да се гърчи. Но тук и точно сега той знаеше, че дадената илюзия е негова, и той встъпва в правата си.

Но колко е отвратително да я овладее. С удивление, на границата на истерията, си помисли дали ще може да я контролира?

Ще успее ли да направи нещо против Крейн?

Паякът се приближаваше към тях и меките пухени възгланнички на стотиците крачета оставяха след себе си следи, напълнени с... пустота. Крейн падна на колене, застана и задраска с нокти по стъкления под.

— Навън, навън, навън, навън... — шепнеше той и пяна падаше от устата му, като слюнката течеше по устните му.

Мамърт разбра, че му е предложен шанс. Страх роден от мозъка му; с него бе проживял цял живот. Познаваше го по-добре от Крейн; естествено не бе в състояние напълно да се освободи от него, но да се възползува ще му бъде по-лесно от противника.

Най-подходящото място, където може да се разправи с Крейн... Той се допря до стената и притисна потните си длани и вдлъбнатината на гръбначния си стълб към студената повърхност на стъклото.

— Аз съм прав! Моята Теорема, както съм я формулирал, е единствено в-вярн-на — заеквайки, но победоносно възкликна той, въпреки че нотка на инстинктивен страх звучеше в гласа му.

Паякообразното същество спря, защрака с челюстите си, ужасната глава се обърна едва-едва, като че ли объркана, но то все-пак измени посоката си на движение, макар и с някакъв си дюйм. Встрани от Мамърт. Прицелваше се към Крейн.

Чернобрадият, чу възгласа на Мамърт, повдигна глава и видя приближаващото се чудовище. Но дори на пода, намирайки се почти в

безсъзнание, той завика, като се опря с кокалчетата на пръстите си на стъкленика под:

— Не си прав! Не си прав! Не си прав! Аз мога да докажа, че мойта Теорема е вярна! Основата на формиране на конструкцията на Правосъдието трябва да се планира в постоянно намаляваща система...

Мамърт дори не слушаше. Знаеше, че нарежданията на Крейн са безсмислица. Знаеше, че човекът на колене пред него не е прав! Но въпреки това паякообразното същество се спря точно по средата между дуелиращите се. Якото и здраво тяло потреперваше като притиснато от две скали...

Крейн забеляза нерешителността на чудовището и се изправи на крака. Старата увереност и присъщата му нагла дързост се възвърнаха. Потри с китките на ръцете очите си, като изтри остатъците на сълзите. Продължи да говори все така сигурно и фанатично. Този човек не можеше да разбере, че не е прав!

— Ти просто си луд! — прекъсна го Мамърт и разпалено размаха ръце. — Икономиката трябва да е балансирана с помощта на Свод на Закони на безпристрастната практика, с организирана Система на блокировки на Постиженията и Стилете, така че да прерасне в контрол над най-важната... — той говореше и говореше, описваше и описваше оригиналната и единствено правилна Теорема! Теоремата на Мамърт!

Крейн също нещо викаше и непрекъснато жестикулираше, като и двамата забравиха за чудовищното черно паякообразно същество, което в нерешителност бе застинало между тях.

Безспорно — това бе сражение на убеждения! Ще победи този, чиято убеденост натежи!

Те викаха, виеха, описваха, обясняваха, уточняваха в продължение на няколко часа. В края на краищата, почувствувало някакво раздразнение, чудовището започна да се отдръпва. Те го следяха непрекъснато, устата им работеха без почивка, думите се лееха като порой — близнаци на абсолютна и искрена вяра.

Така го следиха докато...

* * *

Космическите крайцери безпощадно се обстрелваха. Взрив след взрив — избухванията безвучно се отразяваха на небосвода. Мамърт усети как пръстите му трескаво поправят еполетите на дясното му рамо.

Докато Мамърт наблюдаваше на екрана маневрите на кораба-изстребител на Крейн тип „Магнифайсент“, в кабината за управление влетя полугол, окървавен и изпотен един член от командата.

— Капитане! Капитане! Сър! — възкликна той умолително.

Мамърт погледна към него над перилата и надолу.

— Какво има? — избоботи гръмовният му глас.

— Капитане, левият борд е пробит! Налягането пада в тринадесет отсека. Не може да се извърши ремонт по продължение на миля по борда. Инженерната група се намираше в един от тези отсеци, Капитане! Те всичките са се подули, посинели и напълно мъртви, всички, които са там! Ние ги видяхме да плават в безвъздушното пространство без никакви...

— Върви по дяволите! — изрева Мамърт, сграбчи от приборната дъска спейсанта и го запрати с всички сили по... Човекът се наведе и запратеният снаряд се блъсна в преградата зад него, разлетя се на парчета, които се разпръснаха навсякъде по сложно устроеното пространство в кабината.

— Вие... вие сте манияк — изписка човекът и скочи в посока на изхода, докато Мамърт търсеше нов снаряд за мятане.

Мамърт плътно присви очи, опита се да очисти съзнанието си, гонейки от него и грохота, и разпадащия се кораб, и космоса, и екраните, и... всичко останало.

— Прав съм, аз съм прав, прав, прав, прав! Аз съм прав! — викаше той и размахваше сцепените си китки в такт с всяка дума.

Взривът се разпадна на две части, като че ли две торпеда се впиха едновременно в корпуса. Корабът затрепера и се наклони.

Метални парчета засвистяха и пробиха външните прегради, като се разбиваха още на по-ситни отломки в противоположната стена.

Когато осветлението сдаде позициите си и последната лампа угасна, когато воплите и стоновите изпълниха мозъка, Мамърт извика още веднъж своето кредо, като вложи в думите си цялата сила на убедеността си; цялата мощ на белите си дробове, целия останал още запас на здравина на иначе полузадушеното си тяло:

— Аз съм прав! Готов съм да умра и да се представя на Всевишния, ако не съм прав! Зная, че съм прав! Прав съм! Аз създадох неизчерпаема...

* * *

— ... шах! — завърши той фразата си, отвори очи и ги впи в шахматната дъска. Фигурите, за щастие, още си бяха на мястото — той продължаваше да блокира Крейн. — Казах — шах! — повтори и насочи показалеца си към дъската.

Чернобрадото лице на Крейн се изкриви от гримаса.

— Интересен ход, скъпи ми, Мамърт — поздрави той съперника си със сарказъм в гласа. — Принудихте ме да взема тази пешка.

Мамърт внимателно следеше как Крейн с треперещи пръсти се протяга към черната блестяща пешка. Тя бе изработена от камък и така шлифована, че ръбовете ѝ изглеждаха като създадени от фантазията на велик майстор. Краищата им изглеждаха като ръбовете на остриета. Всички фигури бяха еднакви: и белите от гипс на Мамърт, и тези от черно дърво пред Крейн. Играта явно бе пригодена за мъже, които се бяха свързали в нещо по-сериозно от „джентълменска партия“. Всеки ход таеше в себе си заплахата и приближаваше противниците към смъртта.

Мамърт не се съмняваше, че има власт над дадената илюзия. Всеки от съперниците бе командувал в две илюзии — паметта му се бе изострила, — тази му принадлежеше. Откъде знаеше това? По-важният от дуелиращите се погледна изискано изрязаните дървени фигури. Той играе с белите, Крейн — с черните. Ясно е.

— Вие местихте ли? — поинтересува се Мамърт. Гласът му непреднамерено затрепера. Знаеше че съперникът му не беше направил хода си. — Според мен царят ви все още е заплашен — напомни той.

Вместо отговор му се стори, че Крейн заедно с издишването произнесе: „Дяволите да те вземат!“ Но не беше сигурен.

Крейн бавно хвана фигурата, като внимателно плъзгаше пръстите си по остриите като на бръснач контури. Пешката сякаш се

изплъзваше от на пръв поглед здравата хватка, така слабо я държеше, но ходът бе направен бързо и уверено.

Мамърт изруга мислено: Крейн бе пресметнал всичко прекрасно! Със своя ход той не само избягваше от заплахата на топа.

След два хода — сега замисълът на Крейн ставаше очевиден, — под удар ще бъде царицата на Мамърт. В мозъка на Мамърт се смесиха думите на Крейн: „Вдигни гарда! Вдигни гарда, скъпи ми, Мамърт!“

Да, царицата ще трябва да напусне прекрасната си позиция.

Ще му се наложи да докосне царицете, да я хване с ръка! Да вземе в ръката си най-безпощадната и смъртоносна фигура на дъската!

— Не-е! — изръмжа Мамърт.

— Моля? — запита Крейн сякаш не беше чул добре, а усмивката му, при стиснатите устни, изглеждаше злорадна.

— Ни-и-що... ни-и-що! — измъкна се Мамърт и съсредоточи цялото си внимание върху дъската.

Имаше една-единствена призрачна възможност така да izmanеврира с хилядоръбата бръсначоостра царица, че да не допусне кръвта му да затече в полученото положение. Боже мой! Неразрешима двустра дилема. Ако не се реши да направи ход, Крейн ще победи. Но щом победи, значи ще остане жив, а той, Мамърт, което е безпорно — ще загине. Вече виждаше пред себе си смъртоносния връх на шотландския кинжал, стърчащ засега от пояса на Крейн. Ако Мамърт направи сега ход — кръвта му ще тече пред отровния поглед на Крейн, докато умре.

„Никога няма да ти доставя такова удоволствие!“ — помисли той, с нарастващата увереност на човек, който никога не губи, който никой не може да унищожи.

Протегна и мисли и ръка към царицата. Фигурките блестяха като шлифовани диаманти. Всяка гладка повърхност свършваше с такъв ръб, толкова чувствително режещ, че Мамърт знаеше — докосне ли го и ръба ще пореже пръстите му. Формата на горната част на фигурата беше сложна и великолепно изработена — жена с вдигнати и обтегнати над главата ръце. Жена — прекрасна и недостъпна.

Прониза го неочаквана мисъл: нима този ход е единствен?

Потъна дълбоко в мисли, като се зае да разчита вариантите. Дори не можеше да предполага на каква висота на интелекта е принуден да работи. Бе се забрал в непознати дълбочини на шахматната теория,

използувайки максимално възможното ментална ловкост и мечта за победа. Неговата Теорема се преустрои, пригаждайки логиката на теорията към практиката на ситуацията в която бе попаднал. Как може да приложи Теорема в отношение на играта? През какви непогрешимо правилни пътища на Теоремата — в която вярваше много по-силно, от когато и да било по-рано — трябва да мине за постигането на целта си? Най-после алтернативния ход му стана ясен. Той ще избегне поражението, ще избегне мъчителната стойка и ще се изплъзне от отровната насмешка на Крейн, стига само да направи с офицера си един незабележим ход. Защитата не се явява надеждна сто процента, нали и офицерът също се явява част от смъртоносното острие, но бе намерил верния отговор да открити несъмненото поражение след маневрата на Крейн.

— Ха! — страшно злобна усмивка изкриви лицето на Мамърт и погледът му се впи в очите на противника. Крейн побеля, виждайки, как ръката на противника се протягаше към фигура, която просто не бе взимал под внимание.

А Мамърт усети някаква невидима сила да стиска гърлото му, когато разбра, че схватката продължава и... продължава, и продължава...

* * *

Той разтвори юмрук; край съперниците рязко се затвори конус на вулкан. Но те не се намираха само в кратера — до тях се разполагаше и Коридора.

Кафявокалните стени на гладката планина от време навреме се осветяваше от проблясването на огънове, така че и двамата дуелиращи се знаеха за това, че Сребърния Коридор се намира в пределите на видимостта. Те го виждаха напълнен с нереално мигане. Струваше им се, че гледат на две — нанесени една на друга — картини; изображението на затихналия вулкан се наслагваше на проблясващия тунел на Сребърния Коридор.

Коридорът е съвсем близо, помисли Мамърт и усети, че се освобождава от нервното напрежение. Един от нас съвсем скоро ще удържи победа.

Той погледна мътното петно сиво небе, надничачо през назъбения кръгловат отвор на върха на вулканическия конус. Стените в кратера се спускаха с плавна закръгленост. Ту тук, ту там в празнината от неравното дъно се издигаха заострените шипове на сталагмитите.

На същото място — над стените и през мъртвите породи — Коридорът сякаш плаваше във въздуха като размазана сянка. Призрачна, треперееща и от друг свят бе тази сянка — същностната субстанция на илюзиите им.

Те стояха един срещу друг, впили очи в очи, като не се съмняваха, че се намират не в центъра на вулкан, а в металните стени на Коридора. Но не се съмняваха и в друго — в дадената илюзия може да се загине така леко, както и във всяка от предишните. Те стояха и си задаваха един и същи въпрос.

Не се ли приближава края на Дуела? Съществува ли ограничение за броя илюзии на схватка? Краен ли е набора схеми за Дуела? Кой е победил? И възможен ли е победител?

Те впиха погледи един друг през сумрака на затвореното пространство на загасналия вулкан.

— Аз съм прав — запъвайки се каза Крейн.

— Ти грещиш — мигновено отвърна Мамърт. — Аз съм единствения на чиято страна е истината.

Миг по-късно и схватката се разгоря отново. Всеки от тях викаше докато гърдите му се схващаха от пренапрежение, а шиите и лицата им не се покриха с червени петна. Замълчаха колкото да си поемат въздух преди следващата тирада. Крейн се огледа в търсене на някакво оръжие.

Те бяха така облечени, както в мига, когато влязоха в Коридора. Голотата им се скриваше само от грубите наметки, долепени до плешките им. Воплите се възобновиха и ехото се замята из затвореното пространство на вулкана. Звуците причиняваха доста силни страдания, когато рикошираха от каменните стени и безпощадно удряха съперниците, отразявайки се отново и отново. Яростта стигна предела си и повече нямаше накъде да нараства. Съперниците знаеха това. Напрегнаха последните остатъци на вяра и убеденост в собствената си правота, които още се намираха в съзнанието им.

Когато Мамърт разбра, че е стигнал върха на убедеността си, той видя, че същата тази увереност в собствената правота се е изписала и

на лицето на Крейн.

И той разбра, че от този миг дуелът им се превръща в материално действие, защото те бяха изразходвали възможните илюзии.

Тогава се появи създание — жена.

Тя изтече между тях буквално от капка вода. За същността ѝ нямаше никакво съмнение — не беше човек. Мамърт отстъпи назад и едва не се спъна. Крейн остана на място, като прикован, макар и неговото и без това бледо лице, окончателно се избели и придоби предсмъртен отенък. Мъчително въздъхване, заедно с: „Боже мой, какво е това?“ — излетя от устните на Мамърт.

Съществото не беше човек, но се явяваше нещо повече от простосмъртен. Напомняше на ужасна карикатура на човек. Луд нощен кошмар, роден във въображението и осъществен в илюзията. Като предизвикващ ужас Бог на неизвестен древен култ, то застина на едно място — дългите му крака бяха разтворени широко, а ръцете поставени на бедрата.

Женското тяло изглеждаше разкошно. Пълната висока гръд, обтегнатия корем, вълнуващите стройни крака създаваха великолепни и съблазнителни пропорции на туловището и краката, на гърдите и ръцете — приближаващи се до идеалното сечение.

Но над рамената сходството свършваше — в главата приличаше на гущер. Удължената муцуна, брадата на наперен петел, непрекъснато святкащите очи, разположени отгоре на черепа, очите, гледащи от вдлъбнатини в плътта, непроницаеми и тъмни — малки хълмчета над разширените ноздри, ѝ придаваше нещо истински зловещо.

Нос практически нямаше. Двата дихателни отвора пулсираха всяко на своята страна на малкия череп в жълтата на кутийки плът.

Устата бе широка с яки недопиращи се напълно челюсти и триъгълен отвор, в който се показваха три реда зъби като на акула. Създанието жена напомняше за прословута особа от женски пол — самка — с по тайнствен начин изменена като на крокодил — ужасна глава.

Кожените, черни като смола, наподобяващи крилата на прилеп, израстваха от плешките и леко потръпваха — с тях завършваше това страшно описание.

Тънки като паяжина и струящи като дим дрехи бяха наметнати на създанието-жена и обвити около талията ѝ.

Тя стоеше абсолютно неподвижна.

После заговори.

Реалният звук достигаше сводовете на загасналия вулкан, но не принадлежеше на тялото пред тях. Те знаеха, че с тях говори създанието-жена, но гласът изникваше и идваше не от нея.

Страшната паст оставаше почти плътно затворена, ако не се смятат пролуките, където не съвпадаха острите редове зъби.

Гласът изникваше от стените, от заострените върхове на сталагмитите, раждаха го високите сводове на надвисналите стени на вулкана. Той гърмеше и се отразяваше от каменния под; той дори се изливаше от отиващия в безкрая Коридор

Гласът бе ясен и гръмък.

И така, джентълмени?

Крейн за миг задържа погледа си на съществото-жена, злобно се огледа, като се опита да определи източника на гласа. Главата му рязко се мяташе напред назад, сякаш го дърпаха отгоре с невидими нишки. „И така, Какво?“ — извика той без да се обръща към някой, но към някого.

Вие вече разбрахте ли, в какво е истината?

— Какво е Истината ли? За какво говориш? Коя си ти? Нима това си ТИ?! — монотонно нареждаше Мамърт, обхванат от внезапен ужас.

Коридорът ексцентрично замига точно над каменните стени.

Аз съм глас, Джентълмени; Глас и Илюзия. Нищо повече от илюзия, Джентълмени. Чисто и просто илюзия на вашите съзнания. Създадена съм от равни части на вашите мисли. Вие и двамата сте еднакво силни.

Последва пауза. Мамърт не можеше да говори. После:

Но кажете ми, осъзнахте ли вие това, което бяхте длъжни да знаете до момента, когато проявихте глупостта да влезете в Коридора?

Крейн подозрително погледна Мамърт. Неочаквано му се стори, че този въпрос, възможно е, да е хитрост на съперника му. Мамърт разбра смисъла на погледа и изразително вдигна рамене. Той отново придоби възможност да говори.

— Не! В такъв случай кажи — какво е трябвало да разберем?

Единствено правилния отговор: Чия Теорема е Вярна! Кой от вас е прав.

— Кажи ми! Кажи ми! — едновременно извикаха съперниците.

За миг гласът замълча. Създанието-жена прекара ръка с наметната на нея алена мантия по отвратителната си муцуна на гущер, сякаш подбираше необходимите ѝ думи, за да обясни... След което в самия център на загасналия вулкан прозвуча една единствена дума:

НИКОЙ!

Крейн и Мамърт отначало се втренчиха в създанието-жена, после — един друг объркани и вцепенени. „Н-никой?! — възкликна с недоверие Мамърт. — Ти да не си луда?! Несъмнено, един от нас е прав. Това съм аз!“ Той сви юмруци, размята ги из въздуха и заплаши с тях страшното същество. Възможно бе да заплашва илюзия, но илюзия, която го бе довела до ярост.

— Докажи! Докажи! — заскърца и Крейн, като решително пристъпи напред, сякаш се канеше да нападне чудовището.

Но гласът им съобщи решения и доказателства, които не бяха в състояние да оспорят, защото изводите си базираха на вътрешна увереност, пренебрегвайки логиката.

Вие двамата сте егоманиаци. Самовлюбени психари. Невъзможно е да ви накарат да изслушате гледната точка на някой друг. Дори в близките сто милиона години ще си останете такива. Всяко откровение умира преди да стигне до вас. Вие прекалено сте потънали сами в себе си!

Създанието-жена неочаквано замига, чертите ѝ ставаха все по-размити и размити, край нея се натрупаха множество проблясвания, неясни контури, които обкръжаваха истинското тяло като многочислени ореоли. Скоро тя изчезна от мястото си, където се намираше между тях и ги остави сами в гърлото на вулкана и сгъстяващата се тъмнина.

Сами. Те се гледаха един друг със зараждащо се разбиране и доверие.

Те РАЗБРАХА едновременно. Двамата още стояха на позициите си, но вече знаеха, че създанието-жена е права.

— Крейн — произнесе Мамърт, като гледаше чернобрадия си противник, — тя е права, и вие го знаете така добре, както и аз. Може би, ние ще обсъдим...

Той внимателно погледна по-възрастния си съперник.

— Да, възможно е, в това, което казвате, да има нещо. Възможно е...

Само за един миг те разбраха — само за миг всеки възприе и оцени гледната точка на другия, — а после бариерите на илюзиите се разбиха на парчета, както и трябваше, и огнено-червената лава връхлетя като буен поток и ги повлече двамата заедно в разтопения ад.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.